

Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K

Fremsendt pr. mail til hoering@fi.dk

Akademikernes høringssvar vedr. forslag til lov om Danmarks Innovationsfond m.fl.

Den 19. november 2013
Sag.nr. S-2013-752
Dok.nr. D-2013-20858
ks/ka

Akademikerne har fra Forsknings- og Innovationsstyrelsen modtaget Forslag til lov om Danmarks Innovationsfond m.fl. i høring. Lovforslagene har været sendt i høring i medlemsorganisationerne, og Akademikerne har på den baggrund følgende bemærkninger:

AKADEMIKERNE

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Generelle bemærkninger:

Akademikerne er enige i formålet med den nye lov om Danmarks Innovationsfond og finder det positivt, at fondens formål særligt knyttes til både at understøtte løsninger på konkrete samfundsudfordringer og til at øge forsknings- og innovationsindsatsen i virksomhederne, herunder de små og mellemstore virksomheder.

Postboks 2192
Nørre Voldgade 29
DK - 1017
København K.

T +45 3369 4040
E ac@ac.dk
W www.ac.dk

Akademikerne finder det også positivt, at fondens formål knyttes til målsætningerne i innovationsstrategien, når blot man er indstillet på, at nye målsætninger og prioriteringer i innovationsindsatsen dermed kan gøre det nødvendigt at tilpasse fondens formålsparagraffer.

Akademikerne vil også gerne rose, at der med lovforslaget er fundet en god balance mellem kontinuiteten i bevillingerne og kravet om, at der over tid skal ske en forenkling af systemet. Det er positivt, at bevillingerne således generelt set fortsætter, indtil bestyrelsen beslutter noget andet, for dermed er der sikret kontinuitet i udmøntningen af de statslige tilskud. Det er helt afgørende for, at innovationsaktiviteterne ikke kommer under pres på universiteterne og i virksomhederne.

Akademikerne finder det ligeledes positivt - og uomgængeligt, jf. Aftalen om Danmarks Forskningsfond - at der i lovforslaget lægges op til, at der skal være et flertal af medlemmerne i fondens bestyrelse, som er enten anerkendte forskere eller forskningskyndige, jf. Lov om forskningsrådgivning.

Fondens bestyrelse har brug for samlet set at have en stærk erhvervsrettet profil, men samtidig er der i forbindelse med etablering af partnerskaber og samarbejdsprojekter mellem virksomheder og videninstitutioner brug for personer med nøje kendskab til forskningens grundbetingelser og kvalitetskravene til forskning. Det er derfor afgørende, at der ikke slækkes på kvalitetskravene ved vurdering af forskningsprojekter og bevilling af forskningsmidler, og derfor skal der være et flertal af anerkendte forskere eller forskningskyndige i bestyrelsen.

Endelig finder Akademikerne det meget positivt, at Danmarks Forskningspolitiske Råd styrkes og tilføres nye opgaver knyttet til rådgivningen omkring innovationspolitikken i forbindelse med etableringen af Danmarks Innovationsfond. Et samlet rådgivningsorgan med pondus og integritet er et vigtigt middel til også at kunne udfordre og sætte den nye fonds samlede beslutninger og indsats til debat.

Der er dog også elementer af lovforslaget om Danmarks Innovationsfond, som Akademikerne er kritisk overfor. For det første finder Akademikerne det vigtigt, at bestyrelsen for Danmarks Innovationsfond kan fungere uafhængigt af ministeren og ministeriet. For det andet lægger Akademikerne stor vægt på, at Danmarks Innovationsfond får et selvstændigt sekretariat, som fysisk er placeret uden for ministeriet og opgavemæssigt er tydeligt adskilt fra ministeriets sekretariat.

Der er imidlertid flere formuleringer i lovforslaget, som giver grund til at betvivle, at dette vil blive tilfældet. For det første skal bl.a. fondens strategier og årsrapporter godkendes af ministeren, før de kan offentliggøres. Desuden lægges der op til, at dele af sekretariatsbetjeningen af fonden kan placeres i ministeriet, og at midlerne til at løfte administrative opgaver såsom HR-funktioner, rejsebestillinger og ansøgnings- og bevillingsbehandling ikke overføres til fonden, men bibeholdes i ministeriet. Der lægges også op til, at uddannelsesministeren kan tage alle administrative beslutninger i fonden, indtil bestyrelsen er på plads.

Akademikerne finder det vigtigt, at det i lovforslag og bemærkninger præciseres, at det alene er den nye fondsbestyrelse, som fastlægger fondens løbende strategier og beslutter, hvordan sekretariatsbetjeningen fastlægges mest hensigtsmæssigt for at opfylde fondens formål.

Akademikerne skal omkring disse formuleringer anbefale, at man i så vidt omfang som overhovedet muligt vælger de samme formuleringer i den kommende lov om Danmarks Innovationsfond, som i dag findes i den lovgivning, der gælder for Højteknologifonden.

Akademikerne finder det uklart, hvordan der bliver etableret en fornuftig sammenhæng mellem fondens aktiviteter og de dele af innovationssystemet, som bliver tilbage i Uddannelsesministeriets regi, dvs. GTS-institutterne, innovationsmiljøerne og innovationsnetværkene. Der bør således tilføjes formuleringer herom i lovbemærkningerne.

Endelig finder Akademikerne, at der er grund til at have stor opmærksomhed på, hvordan fonden kommer til at fordele sine midler mellem forskellige bevillingsformål, såsom samfundspartnerskaber, konkrete innovationsordninger, projekter der samfinansieres med andre bevillingsgivere og internationale projekter. Der skal findes en passende balance mellem at sikre politikerne indflydelse på bevillinger og projekter og at sikre fondens bestyrelse uafhængighed til at prioritere de bedste projekter.

Der må gøres nogle konkrete erfaringer med de forskellige bevillingstyper, før det kan vurderes, om der er fundet en god balance. Akademikerne skal derfor foreslå, at der i lovteksten indføres krav om, at der efter en 4-5-årig periode gennemføres en evaluering af, om fondens fordeling af bevillingerne mellem forskellige bevillingstyper er hensigtsmæssig og vel afbalanceret. Evalueringen bør gennemføres af et panel af uafhængige eksperter fra såvel indland som udland.

Set i et lidt bredere perspektiv er det værd at overveje, om en sådan evaluering ikke også bør rumme en vurdering af, om der med fondens bevillingspraksis og praksis i de øvrige statslige bevillingsorganer er fundet en god balance i det samlede danske forsknings- og innovationsbevillingssystem. Det er vigtigt at holde sig for øje, at udvikling af nye produkter og andre innovationer i virksomheder oftest bygger ovenpå en aktiv og velfungerende fødekæde af forskningsresultater, som ikke nødvendigvis har et direkte sigte på produktion og erhvervsfremme. Prioriteringen af Danmarks Innovationsfond må således ikke overskygge den langsigtede fri (grund)forskning, som skal bidrage til at levere fremtidens innovationsmuligheder.

Specifikke bemærkninger

Forslag til lov om Danmarks Innovationsfond

Vedr. § 6, stk. 3 og bemærkningerne hertil:

Det foreslås, at første sætning i lovbemærkningerne formuleres således: "Det foreslås, at ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelse udsteder et årligt bevillingsbrev til fonden på grundlag af de årlige bevillingslove og eventuelle politiske aftaler om fordeling af forskningsmidler mv." Det foreslås endvidere at resten af afsnittet i bemærkningerne vedr. § 6 stk. 3 (s. 24) udgår.

Danmarks Innovationsfond skal agere inden for det lovgrundlag som politikerne fastlægger i de årlige aftaler om finansloven. Med den nuværende formulering lægges der imidlertid op til, at ministeren skal tolke finanslovsaftalerne for fondens bestyrelse, hvilket forekommer at være en unødvendig styring af fondens arbejde.

Vedr. § 9 og bemærkningerne hertil:

Det foreslås, at § 9, stk. 1 omformuleres til følgende: "Fondens bestyrelse udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af ministeren

for forskning, innovation og videregående uddannelse." Det foreslås endvidere, at § 9, stk. 2 omformuleres til: "Fonden offentliggør hvert år en beretning om fondens virksomhed og udformer og offentliggør hvert tredje år en strategi for fonden med effektmål."

Det forekommer som unødvendig styring af fondens aktiviteter, at ministeren på forhånd skal godkende fondens årsberetninger og strategier, og Akademikerne foreslår, at formuleringerne i lovudkastet kommer til at svare til de bestemmelser, som i dag gælder for Højteknologifonden.

Vedr. § 20 og bemærkningerne hertil:

Det foreslås, at § 20, stk. 1, andet punkt formuleres således: "Ministerens for forskning, innovation og videregående uddannelser godkender efter indstilling fra bestyrelsen omkostningernes omfang."

Det foreslås også, at et par af de centrale formuleringer fra de generelle bemærkninger også indgår i bemærkningerne til den konkrete paragraf for at understrege deres betydning og præcisere de nuværende formuleringer. Bemærkningerne til § 20 bør således indledes med følgende formulering fra de generelle bemærkninger: "Bestyrelsen har kompetence til at etablere et selvstændigt og uafhængigt sekretariat uden for Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Derved sikres en klar skillelinje mellem fonden og det politiske niveau."

Det er afgørende for Akademikerne, at sekretariatet placeres fysisk uden for ministeriet, og at bestyrelsen har det direkte ansvar for at ansætte sekretariatets ledelse og beslutte sekretariatets placering. Ministerens rolle bør alene være at godkende omkostningernes omfang i forhold til bevillingsrammerne.

Vedr. § 32 og bemærkningerne hertil:

Det foreslås, at formuleringen i § 32, stk. 2 ændres til følgende: "Indtil fondens bestyrelse er endeligt udpeget kan ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelse efter indstilling fra bestyrelsesformanden træffe beslutning om økonomiske og administrative forhold, der er nødvendige for at sikre fremdrift i uddelingen af fondens midler."

Der er først og fremmest behov for at sikre, at udpegningen af bestyrelsen for den nye fond sker så hurtigt som muligt, således at den kan tage ansvaret for de nødvendige beslutninger om fondens virke. I overgangsperioden må bestyrelsesformanden vurdere, hvad der skal til for at sikre fremdrift i uddelingen af fondsmidler, og ministeren bør i perioden kun tage de absolut nødvendige økonomiske og administrative beslutninger.

Bemærkninger om administrative systemer, bl.a. afsnit 4:

Det foreslås, at alle bemærkninger om ministeriets administrative systemer, herunder det digitale ansøgnings- og bevillingssystem, udgår af lovbemærkningerne, idet det bør være op til fondsbestyrelsen at afgøre, hvilke systemer fonden vil benytte sig af. (Det drejer sig bl.a. om s. 12 afsnit 4.1., tredjesidste og næstsidste afsnit på siden; s. 13 afsnit 4.2.1., sidste afsnit på siden og s. 28, til § 19, øverste afsnit på siden).

Derudover foreslås, at sætningen midt på side 15 udgår: "Hertil kommer at de administrative services, som Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser stiller til rådighed sker uden yderligere beregning og derfor ikke er en del af bevillingen". I stedet bør det fremgå, at der overføres årsværk og midler til administration til fonden.

Der lægges allerede med § 19 op til, at fondsbestyrelsen kan bestemme, at nærmere bestemte administrative funktioner udøves af ministeriet efter nærmere aftale. Om de tilbud, der stilles til rådighed af ministeriet, så er de bedste i forhold til at løse opgaven, bør alene afgøres af fondens bestyrelse.

Forslag til Lov om ændring af Lov om teknologi og innovation mv

Vedr. bemærkningerne til § 9 a (side 9)

Første afsnit punkt 2 bør ændres til: "Innovationsnetværkene etableres som selvstændige organisationer, der skal løse bestemte opgaver og have fokus på kvalitetsudvikling, professionalisering og internationalisering af de danske innovationsnetværk og klyngeorganisationer."

Der bør ikke i bemærkningerne til en ændringslov tages stilling til, hvordan samfundspartnerskaberne om innovation skal fungere; endsige om innovationsnetværkene skal have en central rolle at spille heri.

Med venlig hilsen

Karen Skytte

D: 22495865

E: ks@ac.dk